

Вистава Московського театру «Сатирикон», що була представлена на початку лютого у палаці «Україна», є детальною ілюстрацією нашого молодого кримінального капіталізму, коли грабування та жебрання нічим принципово не відрізняються від іншого бізнесу. Може це й актуально. До того ж, наочно побачити народних улюбленців – К. Райкіна, М. Фоменка – жадали не тільки «представники фінансових верхівок» наближеної до театру тусовки. Проте великій кількості театралів «московський шедевр» довелось розцінювати тільки як телевізійну версію. Вартість квитків під час виступів зашкалювала навіть до 400 гривень. Дійсно, недешево театральне свято. (Чи варте воно таких грошових витрат глядачів?) Сценічний твір режисера Володимира Машкова та сценографа Олександра Боровського цікавий тільки з точки зору демонстрації того, як сьогодні у театрі використовуються сучасні технічні засоби: світлова комп'ютерна графіка, піротехнічні ефекти, велетенські декорації – металевий гігант «Tower Bridge» (місце дії) – конструкція, що височіє на 30 метрів над сценою, а також демонстрації того, як сучасний актор вміло й органічно (чи невміло й неорганічно) існує в полоні театральної механізації. Композиційно спектакль побудований на зразок відеокліпа – змонтований з окремих епізодів. Виставу створено у жанрі розважального, деякою мірою навіть циркового мюзик-холу. Добре, що вдосконалена акторська техніка виконавців дозволяє це робити досить професійно. Але актора майже не помічаєш за могутніми нагородженнями сценографії. До того ж, виникає питання: чи може брехтівський твір повноцінно існувати на суто розважальному рівні яскравого мюзиклу та обмежуватись мафіозними розборками і вибуховою стрільбиною? Гадаю, що для такого автора це занадто мало. У спектаклі відомі брехтівські зонги на музику Курта Вайля сприймалися тільки як засіб «емоційного підтягування» аудиторії. Але ж музика за Брехтом бере на себе функцію дії та її аналізу. Зонги – посередники між виконавцями та глядачами. Тому епічний театр відмовляється від камерності дії, загост-

Механічні пристрасті за Брехтом

21

Безперечно, «Тригрошову оперу» Б.Брехта сьогодні вважають найактуальнішим драматургічним твором. Доказом тому є наявність п'єси у репертуарі багатьох театрів, наприклад, у Львівському театрі ім. М. Заньковецької, Одеському драматичному театрі, Сімферопольському академічному театрі ім. М. Горького... Це тільки в Україні. Але розмова буде про чергові російські гастроли в українській столиці.

рює увагу на масштабності проблеми. У «Сатириконі» від камерності, звичайно, відмовились, але масштабність проблематики спектаклю залишилась тільки на території масштабів декорації. Така собі механічна гігантomanія на кону. Прикро, але, як колись висловився Брехт, іноді доводиться бути свідком невтримного прагнення натовпу створювати з посередності міф.

Костянтин Райкін у виставі «Тригрошова опера» за Б. Брехтом. Режисер В. Машков. Театр «Сатирикон».